

Odišiel doc. Bažány ...

Pripadla mi smutná povinnosť, aby som v mene rektora Univerzity Komenského, v mene jej vedenia a celej akademickej obce našej Alma mater sa rozlúčil s nevšedným a vzácnym človekom, pedagógom, vedcom a akademickým funkcionárom Univerzity Komenského, medzinárodne uznávaným odborníkom - doc. PhDr. Miroslavom Teofilom Bažánym, CSc. Dávam posledné zbohom človekovi, ktorý bol dlhé roky naším spolupracovníkom a priateľom a nemalým dielom sa pričinil o novú, ponovembrovú demokratickú podobu našej Alma mater. Po dobu 6-tich rokov - od r. 1991 až do roku 1997 - stál na čele Pedagogickej fakulty UK, ktorej vtláčil pečať modernosti a súčasných európskych rozvojových trendov. Nezištne pri tom využil všetky svoje bohaté odborné skúsenosti, ktoré nadobudol ako expert nadnárodných organizácií v mnohých krajinách sveta, i ako pedagóg na zahraničných univerzitách.

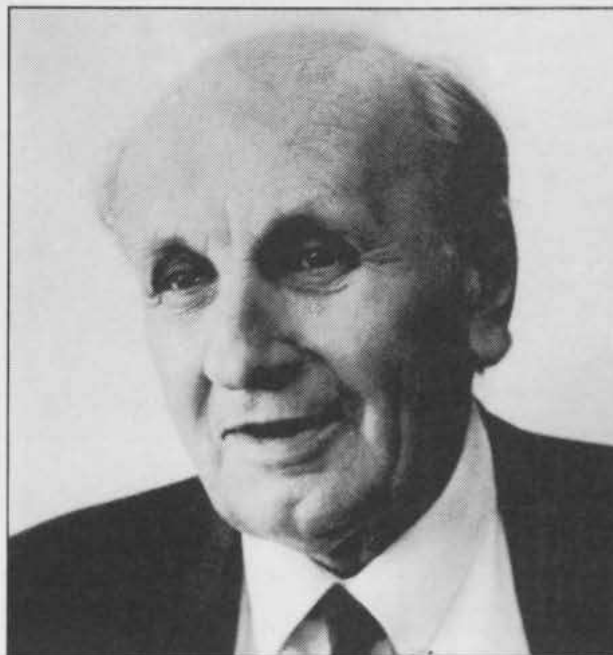
Doc. Bažány sa narodil v roku 1923 v Bratislave. Jeho študijné roky sú spojené s Filozofickou fakultou UK, ktorú ukončil v r. 1946 dosiahnutím doktorátu v odbore psychológia. Po študijných pobytoch vo Francúzsku a V. Británii bol poverený vedením Psychotechnického ústavu a neskôr Československého ústavu práce v Bratislave. V r. 1954 začal pracovať v SAV, kde vybudoval Psychologické laboratórium, ktoré viedol až do r. 1963. Potom prešiel na FIF UK, kde sa habilitoval prácou "Zmeny afektívnej hodnoty farieb v ontogenéze". Počas pôsobenia na tejto fakulte prednášal metodológiu psychologického výskumu, porovnávaciu a vývinovú psychológiu a založil laboratórium porovnávacej a fyziologickej psychológie.

V nasledujúcich rokoch sa venoval najmä budovaniu siete výskumných, školiacich a operatívnych psychologických pracovísk na Slovensku, ako napr. psychologických výchovných kliník, Výskumného ústavu detskej psychológie a patopsychológie, apod., a popri tom stihol tiež vychovať rad odborných psychológov.

V r. 1969 bol nútený odísť do zahraničia, kde pracoval ako expert a neskôr ako hlavný technický poradca viacerých výchovno-vzdelávacích projektov UNESCO v rôznych krajinách a svetadieloch - Iráne, Indii, Mali, Etiópii, Sudáne, Turecku, Zaire, Ghane, Hondurasu, Kamerúne a inde. Pracoval najmä v oblasti vzdelávania a odborného výcviku dospelých, alfabetizácie, reforiem školských systémov, ako aj plánovania a financovania školstva. Vydal 9 knižných publikácií, medzi nimi aj rozsiahle dielo o vyhodnocovaní experimentálnych vzdelávacích projektov v teréne, viaceré monografie a odborné články o vzdelávaní dospelých, metódach funkčnej alfabetizácie a systémoveho rozboru školských systémov, ktoré vyšli v krajinách jeho pôsobenia, alebo boli vydané UNESCO. Od r. 1984 pracoval ako odborný poradca pre UNESCO a Rozvojový fond OSN v New Yorku, ako aj pre Cambridge Education Consultants.

Po návrate do vlasti bol v roku 1991 navrhnutý a zvolený za dekana Pedagogickej fakulty UK a tento post zastával po dve funkčné obdobia. V prvom funkčnom období sa venoval najmä dobudovaniu organizačnej štruktúry fakulty, vytvoreniu podmienok pre vedeckovýskumnú činnosť, prestavbe študijných plánov, vytvoreniu podporných pracovísk pre činnosť fakulty a podstatnému rozšíreniu medzinárodných stykov. Popri funkcii dekana odborne viedol Ústav vývinu dieťaťa.

Pracovný program v jeho druhom funkčnom období bol zameraný na integráciu fakulty do rozvojových programov univerzity, na prechod na kreditný systém spojený s modulo-

vým prístupom vo výučbe, skvalitnenie a rozšírenie vedecko-výskumného programu, ako i na zvyšovanie počtu poslucháčov fakulty v súlade so spoločenskými potrebami.

Aj tento výpočet funkcií a dôležitých medzinárodných postov doc. Bažányho nás utvrdzuje v presvedčení o jeho výnimočných odborných a ľudských kvalitách. Ved na to, aby človek dokázal vnímať a porozumieť potrebám tak rozdielnych národných kultúr, s ktorými sa počas svojej profesionálnej kariéry doc. Bažány stretol, je vizitkou veľkosti jeho ducha a schopností.

Nech je nám všetkým útechou, že dielo docenta Bažányho je už pevne zakomponované do života Pedagogickej fakulty UK i celej univerzity, že duch tohto veľkého a múdreho človeka bude ďalej žiť v jeho študentoch, v ich myšlienkach a ideáloch.

Doc. PhDr. Igor Brezina, CSc.,
prorektor UK

*Čím tvrdšie pracujem, tým viac žijem.
Pre mňa nie je život krátkou sviečkou.
Je akousi fackou, ktorú na chvíľu držím.
Prv ako ju odovzdám budúcim pokoleniam,
chcem, aby sa rozhořela čo najjasnejšie.*

G. B. SHAW

